

VNGVereniging van
Nederlandse Gemeenten

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW)
L.F. Asscher
Postbus 90801
2509 LV 'S-GRAVENHAGE

doorkiesnummer
(070) 373 8825

uw kenmerk

bijlage(n)

betreft
Bestuurlijk advies wetsvoorstel
hervorming kindregelingen

ons kenmerk
BAWI/U201300881

datum
25 juni 2013

Geachte heer Asscher,

Op 18 april 2013 ontvingen wij het concept wetsvoorstel hervorming kindregelingen met het verzoek een bestuurlijke reactie te geven. Dit wetsvoorstel beperkt het aantal kindregelingen (van tien) tot vier regelingen. In het kindgebonden budget komt een differentiatie naar huishoudtype, de zogeheten alleenstaande-ouderkop. Deze hervormingen zijn er op gericht het stelsel te vereenvoudigen, de arbeidsparticipatie te verhogen en inkomensondersteuning te bieden waar die het hardst nodig is. Wij zijn van mening dat deze hervormingen alleen het gewenste effect bereiken als voldaan wordt aan onderstaande randvoorwaarden. Het betreft de volgende punten:

1. Harmoniseer de definitie "alleenstaande ouder" zodat klanten niet tussen wal en schip vallen
2. Verstrek tijdig het inkomen
3. Voorkom schulden
4. Breng de consequenties in kaart van invoering kostendelersnorm en hervorming kindregeling en kom met een passende oplossing
5. Kinderalimentatie door invoering wetsvoorstel hervorming kindregelingen geen taak meer in het verlengde van de Wet Werk en Bijstand
6. De "SVB route" behouden als instrument voor gemeenten

Harmoniseer de definitie "alleenstaande ouder" zodat klanten niet tussen wal en schip vallen

In het kindgebonden budget komt een differentiatie naar huishoudtype, de zogeheten alleenstaande-ouderkop. De definitie van het begrip "alleenstaande ouder" komt echter niet overeen in de Wet Werk en Bijstand en de Toeslagenwetgeving. Zonder harmonisatie van deze definities vallen klanten tussen wal en schip wanneer het per 1 januari 2015 anders wordt georganiseerd. De VNG pleit voor harmonisatie van de definitie van het begrip "alleenstaande ouder".

Verstrek tijdig het inkomen

Het wetsvoorstel hervorming kindregelingen moet leiden tot een systeem waarin de alleenstaande ouder maandelijks over een toereikend inkomen kan beschikken. Omdat het hier nieuwe wetgeving betreft die gevolgen heeft voor de inkomensverstrekking aan een kwetsbare groep, dringen wij aan op een zorgvuldige invoering. Wij vragen ons af in hoeverre de Toeslagenwetgeving voldoende mogelijkheden biedt om flexibel op te treden. In hoeverre kunnen mutaties snel doorgevoerd worden? Graag vernemen we welke maatregelen worden genomen om een correcte en tijdige verstrekking van de inkomensondersteuning aan alleenstaande ouders te garanderen.

Voorkom schulden

De VNG vindt vroegsignalering en preventie van schulden van groot belang. Om te voorkomen dat schulden ontstaan of verergeren, is tijdige signalering noodzakelijk. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor schuldhulpverlening. Preventie is een onderdeel van deze wettelijke taak. Wij verwachten dat het risico op het ontstaan van schulden onder alleenstaande ouders met dit wetsvoorstel toeneemt.

De VNG is bezorgd over het ontstaan van schulden als gevolg van onduidelijkheid bij burgers over de vraag of en wanneer zij in het kader van verschillende wetgeving of regelingen als alleenstaande ouder worden aangemerkt. Het is de vraag of burgers te allen tijde in staat zijn die beoordeling juist te kunnen maken. Omdat het recht op toeslag(en) pas achteraf definitief wordt vastgesteld en omdat het invorderingsregime van de Belastingdienst afwijkt van de gemeentelijke terugvorderingspraktijk, is de kans groot dat dit invloed zal hebben op het bestaansminimum van de burger.

De uitvraag van de Belastingdienst zal betrekking hebben op het toekomstig inkomen. Het toekomstig inkomen is echter voor de groep alleenstaande ouderen onzeker. Dit wordt bijvoorbeeld veroorzaakt door de re-integratiedruk van gemeenten om ook parttime te werken. Door de flexibilisering van de arbeidsmarkt zal deze groep beschikken over wisselende inkomsten. Wanneer de controle van het toegekende bedrag achteraf plaatsvindt, ontstaat een groot risico dat dit systeem weer leidt tot een stijging van de schuldenpositie van deze groep. Dit ongewenste effect door achteraf te controleren zou voorkomen moeten worden. Voor de VNG wegen harmonisatie van de definitie "alleenstaande ouder" en garanties voor het tijdig doorvoeren van mutaties daarom zwaar.

Breng de consequenties in kaart van invoering kostendelersnorm en hervorming kindregeling en kom met een passende oplossing

De kostendelersnorm uit het wetsvoorstel WWB-maatregelen 2014 zal volgens planning 1 juli 2014 in werking kunnen treden. Het wetsvoorstel hervorming kindregelingen gaat 1 januari 2015 van kracht. Welke doelgroepen worden door de samenloop van deze wijzigingen geraakt en welke omvang kennen deze groepen? Wat zijn de gevolgen voor de inkomenspositie van deze groepen? Wij stellen voor dat uw Ministerie hier samen met gemeenten een onderzoek naar start om te komen tot een passende oplossing.

Kinderalimentatie door invoering wetsvoorstel hervorming kindregelingen geen taak meer in het verlengde van de Wet Werk en Bijstand

Graag vernemen wij wie na de invoering van het wetsvoorstel hervorming kindregelingen verantwoordelijk wordt voor het verrekenen of verhalen van kinderalimentatie. Naar onze mening is dit geen taak meer voor gemeenten in het kader van de Wet Werk en Bijstand (WWB). Als de uitkering niet meer mede gebaseerd is op de tot het huishouden behorende minderjarige kinderen, ligt het niet langer in de rede dat gemeenten kinderalimentatie verrekenen met de uitkering of verhaalsacties starten.

De "SVB route" behouden als instrument voor gemeenten

Ten aanzien van de wijziging van het recht op Kinderbijslag zijn wij van mening dat de zogenaamde "SVB route" voor verzuimende 16 en 17 jarigen (zonder startkwalificatie) behouden moet blijven. Dit instrument is nuttig bij het voorkomen van voortijdig schoolverlaten, een van de doelstellingen van het kabinet. De mogelijkheid om bij ernstig verzuim te korten op Kinderbijslag was destijds een mooie uitwerking van integrale beleidsbepaling tussen het Ministerie van OCW en dat van SZW. De VNG betreurt het zich als deze mogelijkheid na nog geen drie jaar weer ongedaan gemaakt wordt, louter om redenen van deregulering.

Het onderzoek dat uw eigen ministerie verrichtte naar de werking van de "SVB route" laat zien dat dit instrument voor gemeenten aantoonbare meerwaarde oplevert in preventieve zin.

Achtergrond "SVB route"

Sinds 2010 is het voor leerplichtambtenaren mogelijk om – bij ernstig verzuim van 16- en 17-jarigen zonder startkwalificatie – een melding te doen aan de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Bij het inwerkingtreden van deze wet, heeft de VNG (samen met Ingrado¹) de ambtsinstructie voor leerplichtambtenaren aangepast. Het accent bij het inzetten van de zogenaamde "SVB route" is gelegd op de verwijtbaarheid van ouders aan het verzuim van de leerlingen. Bij alle acties die leerplichtambtenaren hebben – van sanctioneren tot hulp inschakelen – is de SVB route een mogelijkheid die slechts wordt ingezet als ouders weigeren mee te werken aan het beëindigen van het verzuim. Vaak speelt er dan een persoonlijk belang (het kind werkt mee in het bedrijf, wordt ingezet als mantelzorger, culturele kwesties als: een meisje hoeft niet naar school). Ook kan het zijn dat er sprake is van een hulprijdend problematisch gezin. Een dreiging met korten op de kinderbijslag kan hier preventief ingezet worden; soms is dit de enige manier om de ouders "aan het loket" te krijgen en hen

¹ Vereniging van Leerplichtambtenaren en RMC functie.

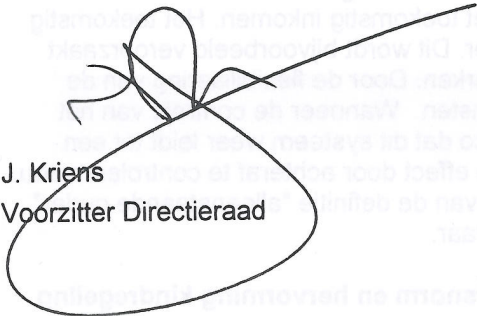
zo met hulp in aanraking te laten komen. Juist deze preventieve werking van de SVB route wordt ingezet om deze jongeren zonder startkwalificatie, weer naar school te krijgen.

Tot slot

Wij doen een beroep op het kabinet om gemeenten op de zes randvoorwaarden tegemoet te komen en zijn desgewenst graag bereid een en ander nader toe te lichten.

Hoogachtend,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

J. Kriens
Voorzitter Directieraad